

Partierna inför höstens val

1979 blir ett år av stor betydelse för nationen Sverige. En lång rad viktiga beslut skall fattas av riksdagen. Det gäller energipolitiken där en proposition är att vänta under våren. Långsiktiga riktlinjer för näringspolitiken skall äntligen fastläggas. Regionalpolitiken blir föremål för omstöpning. Förslag om ny läroplan för grundskolan skall framläggas och betygens vara eller icke vara bestämmas. Alla dessa ställningstaganden påverkar i hög grad Sveriges utveckling långt in i framtiden.

Även utvecklingen inom de politiska partierna under 1979 är av stort intresse. Hur kommer centern att hantera kärnkraftsfrågan? Kommer man att genom en kompromisslös attityd förklara sig själv omöjlig som regeringspartner i en framtida borgerlig regeringskoalition, eller kommer centern att se ett eventuellt riksdagsbeslut i vår om 11 kärnkraftverk som ett faktum som måste accepteras och anpassa sin politik därefter. Hur blir utvecklingen inom folkpartiet? Kommer de krafter som önskar ett närmare samarbete med socialdemokratin att få överhanden, eller kommer socialdemokratiska attacker mot fp-regeringen att tvinga folkpartiet till en mera borgerlig hållning? Och hur klarar Moderata Samlingspartiet sin situation att vara oppositionsparti och samtidigt vara en del av den borgerliga majoriteten i riksdagen? Moderaterna måste klara balansgången mellan att hårdare föra ut sin egen politik och samtidigt lägga grunden för en förnyad borgerlig samverkan. Ett gemensamt problem för m och fp är hanteringen av centerns krav på folkomröstning i kärnkraftsfrågan.

Socialdemokratin situation är inte mindre osäker eller problemfylld. Vilket av de tre borgerliga partierna skall man utnämna till sin huvudmotståndare i valet 1979? Folkpartiet är den naturliga huvudopponenten, då folkpartiet i dag är ensamt regeringsparti. Men om socialdemokraterna koncentrerar sina attacker på folkpartiet, äventyras inte då en eventuell regeringssamverkan efter valet den 16 september? Och hur skall socialdemokratin agera i löntagarfondsfrågan? Är det riktigt att fortsätta den nuvarande soppa-under-mattan taktiken för att därmed undvika ett socialiseringsval? Risken med nuvarande vägval är att socialdemokratin kommer att stå utan någon som helst tändande fråga gentemot de egna leden att gå till val på. Hur skall då ombudsmän och valarbetare entusiasmeras?

Det viktigaste beslutet för Sveriges framtid som måste fattas under 1979 är det som ligger i väljarnas händer: vilket parti skall jag rösta på den 16 september. Beslutar sig en majoritet av väljarna för att stödja ett borgerligt parti eller återkommer socialdemokratin till makten. Det finns all anledning att understryka att valet 1979 är lika viktigt som valet 1976. 1976 var första gången som väljarna övertygande visade att de inte önskar ett socialistiskt Sverige och att de var trötta på socialdemokratin maktfullkomlighet. Det är nödvändigt att väljarna också 1979 avvisar Meidner-land. Förlorar socialdemokratin också 1979 års val finns det all anledning att vänta sig att en djupgående omprövning måste ta sin början inom socialdemokratin. SAP blir tvunget att fråga sig om inte 60-talets radikaliserings är orsaken

till 70-talets nederlag. Socialdemokratin får svårt att undgå att fundera över om det kanske inte är så, att de borgerliga partiernas politik i dag överensstämmer bättre med vad en majoritet av medborgarna önskar än socialdemokratins.

Valet 1979 handlar om vilken typ av samhälle vi skall ha i Sverige framöver. Vi kan söka lösa våra nuvarande svårigheter genom en aktivering av marknadsekonomin, genom att satsa på enskilda människors initiativlust och skaparförmåga, genom att återföra kvalitet och arbetsro i skolan, genom att reformera skattesystemet så att det premierar arbete. Eller också marscherar vi in i ett alltmera centralstyrt samhälle, där besluten fattas av ett fåtal och resten får rätta sig därefter.

Glädjande nog har den korta regeringsperioden på tre år räckt till för att de borgerliga skall ha hunnit visa att det går att komma till rätta med Sveriges ekonomiska pro-

blem med marknadsekonomiska styrmedel och utan Meidnerfonder. Under 1979 kommer de positiva resultaten av Gösta Bohmans ekonomiska politik att visa sig med full kraft. Finansplanen, som denna gång lades fram av budgetminister Mundebo, berättar om ett rekordartat uppsving i BNP på 5,4 procent, om växande industri- och bostadsinvesteringar, om en ökande industriproduktion, om ett bytesbalansunderskott som ökar något men inte mycket jämfört med 1978. Och kanske det viktigaste: inflationstakten förväntas att fortsätta att sjunka under 1979. Inflationsklausulen i löneavtalet skall gott och väl innehållas.

Med andra ord: 1979 blir ett gott år för Sverige ekonomiskt sett. Det blir ett gott år för konsumenterna, och vi får hoppas att det därmed också blir ett gott år för de borgerliga partier, vars politik har åstadkommit det ekonomiska uppsvinget.